

OSOGUNEKO ERAKASKERA.

1997-98ko IKASURTEA.

① ELHEKETA : ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA.

1. Zer ziren urteko lan handiak?
2. Arthoa eraitzen zer egiten zuten Harik?
3. Zer jorra ez zuten huts egiten Oihanaldean?

UDABERRIA 9

Piarres

②

Urteko lan handiak hastera zoazin, eta laster. Etxean, gauzak oro moldatzen ari ziren lan heieri buruz. Tresneri, giderreri, uhaleri azken begi-ukaldi bat emana zioten Thomasck, Piarresek; eta orai, arthoen egiten ari ziren.

Egin zezala gero.

Maiatza urite,
Errearoa erhauste,
Urthea izaiteko ogite,

Anhartean, maiatzeko uri uharrak jautsi baino lehen, arthoak xitamiru eginen ziren. San Mark egunean, nihon *bilha* ibili gabe, ik han zituzten *emanak*, erran xaharrak nahi duen bezala. Inomas; Piarres, Ganix, trenpurik hoberenean, zoin gehiagoka lothuak ziren lanari, eta Marie, Oihanaldeko alaba maitca, bederazka bederazka artho-bihiak erainez ari zen, mixteriozko arrosario bat erraiten balu bezala beren alhor gizenaren gainera. Udaberriko loria guzia han zuten gainean. Eta sarri, udazkenean, zer arthoak selauructan!

Senpereko uztarik ederrena arthoa izanagatik, bizkitartean, ez ziozkaten arthoak beren ogiak ahantzarazten; eta Oihanaldean, ez bazen bethi martxoko *urguilu-jorrrarik* edo maiatzeko *lasto-jorrrarik* egiten, sekulan ez zuten hala hala aphirileko *behar-jorrrarik* huts egiten.

Bainan, zer loria ere, lanetik oro leherturik Oihanalderat itzuli ondoan, amak amodioz moldatu eltzekari onaren gustuz jatea, *biitxi*³³ maitcen eta Gantxumeren hirri karkara pulliten erdian! Zer loria, bereziki, Gaxuxak laboria edo errealdia egin zuen egunetan! Xuxen, han ziren olhata³³ utikiak haurrendako, handiangoak gizonentzat, barne guzia orori kilikatzen zioten usain goxo bat zariotela. Amak kondatzen ere zuen, orduan, *Ahur-hutsean* gerthatu mixtea, begiak xuri xuria, beha paratzen baitzitzazkon, aldi bakotx, Oihanaldeko haur maitcak oro.

34. UKAN. Suppositif (éventuel) 1re forme

Éventualité prochaine

<u>Objet singulier</u>	<u>Objet pluriel.</u>
Nik banu = si je l'avais	N. banitu = si je les avais
Hik balu = si tu l'avais	H. balitu = si tu les avais
Zuk bazinu = {	Z. bazinitu = {
Harek balu = {	H. balitu = {
Guk baginu = {	G. baginitu = {
Zek bazinute = {	Z. bazinute = {
Heiek balute = etc	H. balute = etc.

③ ADITZ IKASKUNTZA.

31. hastera zoazin	32. emana zioten
33. egin zezala	34. erraiten balu.
35. paratzen baitzitzazkon.	

31. JOAN. Indicatif = Conditionnel

Ni mindoan = j'allais	N. mindoake = j'irais
Hi mindoan = tu allais	H. mindoake = tu irais
Zu zinoatzin = vs alliez	Z. zinoazke = vs iriez
Hura zoan = il allait	H. loake = il irait
Guk ginoatzin = {	G. ginoazke = us iriens
Zek zinoazten = {	Z. zinoazkete = vs iriez
Heiek zoatzin = etc.	H. loazke = il irait

32 UKAN. Conj. à dble cplt. Indic. Imparfait

O.S. • Cplt Ind. S. Hari = à lui O.P. • C.I.S.

Nik nion = je le lui avais	N. niozkan = je le lui avais
Zuk zinon = vs le lui aviez	Z. ziniozkan = {
Harek zion = il le lui avait	H. ziozkan = {
Guk ginon = us le lui avions	G. giniozkan = etc
Zek zinioten = vs le lui aviez	Z. ziniozkaten = {
Heiek zioten = ils le lui avaient	H. ziozkaten = ils le lui avaient

33 UKAN. Subjonctif. Imparfait

<u>O.S.</u>	<u>O.P.</u>
Nik ikian nezan = que je l'eusse	Ukan mitzan = que je l'eusse
Hik " hezan = {	" hitzan = {
Zuk " zinezan = etc	" zinitzan = etc
Harek " zezan = qu'il l'eût	" zitzan = qu'il l'eût
Guk " ginezan = {	" ginitzan = etc
Zek " zinezaten = {	" zinitzaten = {
Heiek " zezaten = qu'ils eussent	" zitzaen = qu'ils eussent